

Διαχειρίσιμες οι προκλήσεις που επιφυλάσσει η νέα χρονιά

Σε μία αναδρομή σε όσα διαδραματίστηκαν διεθνώς κατά τον χρόνο που φεύγει -και επηρεάζουν φυσικά άμεσα και την Κύπρο- θα πρέπει, βεβαίως, να επισημανθεί η οριστική τήρηση του υγειονομικού προβλήματος, γεγονός που, αρχικά, επανέφερε την καταναλωτική, επιχειρηματική και επενδυτική ψυχολογία στα προ της πανδημίας επίπεδα. Κάτι που είναι εξαιρετικά θετικό, ήταν, όμως, και, μάλλον, αναμενόμενο. Αυτό που, δυστυχώς, δεν αναμένετο ήταν οι συνταρακτικές εξελίξεις και οι αρνητικές συνέπειες που προκαλεί η παγκοσμίως ο πόλεμος στην Ουκρανία.

Ούτε οι πλέον απαισιόδοξοι δεν θα μπορούσαν να προβλέψουν τον ατυχή συνδυασμό διαταραχών που έπληξαν την οικονομία: Μετά το τέλος της πανδημίας και τους κραδασμούς που αυτή επέφερε στο παγκόσμιο εμπόριο (σε παρामीτρους τόσο προσφοράς, όσο και ζήτησης), προέκυψε ο πόλεμος και η νέα μεγάλη άνοδος των τιμών των καυσίμων και των βασικών εμπορευμάτων, αλλήλα και η σημαντική αύξηση στα επιτόκια δανεισμού. Οι παράγοντες αυτοί, όπως επίσης και η υψηλή ισοτιμία του δολαρίου, ευθύνονται για την εκτόξευση του πληθωρισμού, που αποτελεί σήμερα, μαζί με την ενεργειακή ανασφάλεια, μείζον πρόβλημα στις Ευρωπαϊκές (και όχι μόνον) οικονομίες.

Ωστόσο, υπάρχει η αισιοδοξία για υποχώρηση του πληθωρισμού εντός του 2023, παρά τη συνεχιζόμενη γεωπολιτική αβεβαιότητα: οι στρεβλώσεις στο παγκόσμιο εμπόριο εξομαλύνονται αργά μεν, αλλήλα σταθερά και οι τιμές της ενέργειας και των βασικών εμπορευμάτων σταδιακά υποχωρούν. Επίσης, η ορθή νομισματική/επιτοκιακή πολιτική, αλλήλα και στοχευμένα δημοσιονομικά μέτρα στήριξης από τις κυβερνήσεις, θα συμβάλουν στην προσπάθεια αντιμετώπισης του προβλήματος.

Ειδικά για την Κύπρο, τα δεδομένα δείχνουν ότι οι χειρότεροι φόβοι αναφορικά με τις επιπτώσεις της διατάραξης των οικονομικών σχέσεων με τη Ρωσία, μάλλον δεν επιβεβαιώνονται, αφού, οι μεν συνέπειες των Ευρωπαϊκών κυρώσεων φαίνονται διαχειρίσιμες, τα δε στοιχεία από τον τουρισμό δείχνουν ότι η αποχή Ρώσων επισκεπτών εξορροπήθηκε σε μεγάλο βαθμό από άλλες αγορές. Η σταθερή θέση της χώρας

Η Κύπρος παραμένει και συνεχίζει να αναπτύσσεται ως ένας ελκυστικός επιχειρηματικός και επενδυτικός προορισμός

Ηλίας Νεοκλέους
Διευθύνων Συνεταίρος
δικηγορικού γραφείου Ηλίας
Νεοκλέους και ΣΙΑ ΔΕΠΕ

μας εντός της Ευρωπαϊκής οικογένειας παρέχει δυνατότητες ευελιξίας για την εξεύρεση τέτοιων αγορών και εναλλακτικών, που μεγιστοποιούνται μέσω της συνεχούς δημιουργίας κινήτρων.

Και πράγματι η θετική πλευρά των εξελίξεων, που οπωσδήποτε υπάρχει, έχει και ευρωπαϊκό χρώμα. Αφενός, η ανάγκη της Ευρώπης για ενεργειακή αυτονομία προσφέρει σημαντικό δυναμικό πλεονέκτημα στη χώρα, λόγω της εντεινόμενης σημασίας της αξιοποίησης των κοιτασμάτων ενέργειας της Ανατολικής Μεσο-

παράγοντες που εγγυώνται την μελιθονική ευμερία.

Εμείς, ως Ηλίας Νεοκλέους και ΣΙΑ ΔΕΠΕ, παρά τη δυσμενή συγκυρία, διατηρήσαμε αδιαπραγμάτευτα υψηλό το επίπεδο των υπηρεσιών μας. Έχουμε μια σταθερή προσήλωση στην καινοτομία, εξελισσόμενοι και προσαρμοζόμενοι διαρκώς στις νέες συνθήκες, θέτοντας νέα δεδομένα και εισάγοντας νέες μεθόδους εργασίας στα πεδία των χρηματοοικονομικών και της επιχειρηματικότητας. Είμαστε επίσης υπερήφανοι διότι είμαστε πρωτοπόροι στην υιοθέτηση πολιτικών συνεκτίμησης περιβαλλοντικών και κοινωνικών παραγόντων (πολιτικές ESG) αλλήλα και υψηλών τεχνολογικών προτύπων, στη λειτουργία μας.

Σχετικά με τις προτεραιότητές μας, θα συνεχίσουμε με επιμονή να υπηρετούμε τους επιμέ-

Οι χειρότεροι φόβοι αναφορικά με τις επιπτώσεις της διατάραξης των οικονομικών σχέσεων με τη Ρωσία, μάλλον δεν επιβεβαιώνονται

γείου (κάτι που βέβαια εξαρτάται και από το αν θα το επιτρέψουν οι χώριες πολιτικές εξελίξεις). Αφετέρου, η πίστη στην στροφή προς τη παραγωγή και χρήση καθαρής ενέργειας είναι προς το συμφέρον της Κύπρου, που διαθέτει σχετικό συγκριτικό πλεονέκτημα, λόγω γεωγραφίας και κλιματικών συνθηκών και εντάσσεται σε και προωθείται από τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά προγράμματα και πολιτικές.

Σχετικά με τις εκτιμήσεις για τον τομέα των νομικών υπηρεσιών, ειδικότερα, είμαι αισιόδοξος, παρά την συνεχιζόμενη αβεβαιότητα. Η Κύπρος παραμένει και συνεχίζει να αναπτύσσεται ως ένας ελκυστικός επιχειρηματικός και επενδυτικός προορισμός. Οι προαναφερθείσες ευνοϊκές ευκαιρίες σε συνδυασμό με την εγρήγορση, την επανορθωτικότητα, την προσαρμοστικότητα και την εξωστρέφεια του επιχειρηματικού κόσμου της χώρας, την υψηλή κατάρτιση των στελεχών, τη νοοτροπία καινοτομίας, τον εναγκαλισμό με την υψηλή τεχνολογία, και το φιλικό προς τις επενδύσεις περιβάλλον, είναι μερικοί από τους

ρους στόχους μας, η επίτευξη των οποίων μας αναδεικνύει σταθερά τα τελευταία αρκετά χρόνια ως ηγέτες στον τομέα μας. Θα συνεχίσουμε να λειτουργούμε πολυσυνθετικά, με έμφαση τόσο στην δραστηριοποίηση στο σύνολο των νομικών πεδίων, όσο και στην προσέλευση ενός πελατολόγιου της ευρύτερης δυνατής διεθνούς προέλευσης. Θα συνεχίσουμε με προσήλωση στην ποιότητα των υπηρεσιών μας. Θα συνεχίσουμε όμως, κυρίως, με την στέρεη πεποίθηση ότι οι άνθρωποι μας είναι ό,τι πολυτιμότερο διαθέτουμε. Επενδύοντας στην συνεχή τους εκπαίδευση, την αναγνώριση των δεξιοτήτων τους, την επαγγελματική τους ανάπτυξη και τη διατήρηση ασφαλή κλίματος εργασίας, ικανοποιώντας έτσι την προσδοκία η εργασία τους να έχει νόημα και να τους προσφέρει ικανοποίηση.

Έχοντας κατά νου αυτές τις προτεραιότητες, ευελπιστώ ότι θα ανταποκριθούμε με επιτυχία στις όποιες προκλήσεις μας επικυλίσει το 2023, που εύχομαι ότι θα είναι καλύτερο από το 2022, για όλους.